

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Kynologus szakirányú továbbképzési szak

A vizslák vadászati képzésének múltja és jelene a magyar szakirodalom alapján

Készítette: Pálfalvi Edit

Neptun kód: ANJB70

A dolgozat a magyarországi vizslaképzés alakulását vizsgálja a magyar szakírók által megjelentetett szövegek, a jelenkori vizslaképzők tudása és véleménye és az elmúlt évtizedek kutatási eredményei alapján az 1820-as évektől 2023-ig.

A megjelent önálló kiadványokat és szócikket az alábbi szempontok szerint vizsgáltam:

- a megjelenés célja
 - kiképzési, idomítási módszerek tanítása
 - viták a képzési stílusokról
 - esemény beszámolók
 - hirdetések

A kiképzési módszerek tanítását illetve leírását tartalmazó irodalmat tovább vizsgáltam az ajánlott

- kiképzési eszközrendszer alapján:
 - kényszeren alapuló „par force” módszer
 - rávezetésen alapuló „játékos” módszer

A vallott képzési alapelveik szerint azért volt fontos vizsgálni a szerzők munkáját, mert a vitáikból, érveikből világosan kiderült, hogy a legtöbb idézett szerző önmagát is bizonyos képzési elvek mellett kötelezi el.

Megállapítható, hogy bár mind a kényszerre épülő parforce rendszer, mind a játékosra építő, kevésbé intenzív módszerek is jelen vannak a képzési ajánlásokban, de a parforce rendszerű lényegesen, több mint kétszer gyakrabban szerepel.

Megállapítottam, hogy az elmúlt évtizedekben valós, a vizslaképzés mai kihívásaira választ adó szakirodalom nem született. A kiképzők és a fajtagondozó szervezetek a sok esetben több mint 100 éves technikákat kifejtő szakkönyveket ajánlják.

Kérdőíves rendszerrel felmértem azt, hogy a magyarországi vizslavezetők milyen szakirodalmat ajánlanak, melyeket ismernek és milyen képzési elvek mentén dolgoznak szívesebben.

Feltételeztem, hogy ennek oka lehet a hagyománytisztelet, mely szerint a kutyák kiképzésének van egy kialakult módszere és ehhez ragaszkodunk, de oka lehet az is, hogy azok a kiképzők, akik már új technikákat építettek be a képzési tevéikbe és képesek tudományos alapossággal végiggondolni a rendszerüket, azok nem akarják még megosztani másokkal. Akár azért, mert ebből élnek, akár azért, mert még nincs elég adat a birtokukban ahhoz, hogy ne csak tudják, hanem bizonyítani is tudják a módszerük működését.

Megállapítottam, hogy bár léteznek a tanulási technikákat egyértelműen támogató és értelmező kutatások, ezek a vadászkutyás társadalom részére nehezen elérhető, ismeretlen vagy nem is keresett terület. Az elmúlt évtizedekben megjelent, a kutyák tanulásával kapcsolatos tudományos megállapítások nem épültek még be praktikusán a vadászkutyaképzésbe olyan szinten, hogy ez akár szakcikk vagy szakkönyv formájában megjelenhessen.

Véleményem szerint létezik egy olyan vizslás réteg, amelyik fogékony lehet a modern módszerek és a hagyományos eljárások kiegyensúlyozott működésére, mint ahogy az 1920-as és 40-es években is megtalálta a követőit mind a parforce, mind a játékos módszer.

Az is fontos, hogy fent említett időszakhoz hasonlóan szükség lenne egyfajta kiegyensúlyozott párbeszédre, építő vitákra a vizslás társadalomban annak érdekében, hogy a vizslák képzésében utolérjük azokat a mai modern kutyákat, amivé a városi ingerdús környezet tette őket.

Fontosnak tartom tehát egy olyan kutatási cél megvalósítását, amely valós, kifejezetten a vizsla-, tágabb értelemben a vadászkutyaképzésre irányul és azt vizsgálja, hogy melyek a modern kutyát jellemző új tulajdonságok. Az eredmények alapján pedig vizsgálható az, hogy az új tanítási és tanulási technikák milyen módon építhetők be a vadászkutyaképzésbe olyan módon, hogy a lehető legkevesebb terhet rójon mind a kutyára, mind a kiképzőre.